

Fővárosi Ítéltábla

15.Gf.40.003/2024/7.

Felperes: Felperes1 (cím2)

Felperes képviselője: Endrédi Ügyvédi Iroda (cím1; ügyintéző: dr. Endrédi Attila ügyvéd)

Alperesek:

I. rendű alperes: Alperes1 (cím4)

I. rendű alperes képviselője: dr. Gerei Tamás ügyvéd (cím3)

II. rendű alperes: Alperes2 (cím5)

II. rendű alperes képviselője: Dr. Herczeg Tamás Ügyvédi Iroda (cím7; ügyintéző: dr. Herczeg Tamás ügyvéd)

A per tárgya: szerződés Cstv. 40. § (1) bekezdésén alapuló megtámadása

Elsőfokú bíróság: Budapest Környéki Törvényszék

Fellebbezéssel támadott határozat száma: 2.G.40.180/2022/33. számú ítélet

Fellebbezést benyújtó fél: I. rendű alperes

Csatlakozó fellebbezést benyújtó fél: felperes

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 36.000 (Harminchatezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak 430.799 (Négyszázharmincezer-hétszázkilencvenkilenc) forint feljegyzett csatlakozó fellebbezési illetéket oly módon, hogy azt az állami adó- és vámhatóság által közzétett illetékbevételi számla javára az esedékesség napjáig befizeti.

Az ítéltábla tájékoztatja a felperest, hogy a fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé; az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájának száma: 10032000-01070044-09060018.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság ítéletével megkereste a hivatal1, hogy a cím6 helyrajzi szám (cím5) alatt nyilvántartott kivett ipartelep művelési ágú ingatlan, 2269/32171 tulajdoni hányada tekintetében az I. rendű alperes ügyszám1 számú határozattal bejegyzett tulajdonjogát és a II. rendű alperes javára az ügyszám2 számú határozattal bejegyzett tulajdonjog fenntartással történt eladás ténye tényfeljegyzést törölje és egyidejűleg eredeti állapot helyreállítása címén az ingatlan 2269/32171 tulajdoni hányadára vonatkozóan a felperes (Felperes1; székhely: cím2; cégjegyzékszám: Cégjegyzékszám1; statisztikai számjele: statisztikai szám) tulajdonjogát jegyezze vissza; kötelezte az I. és II. rendű alperest a felperes tulajdonjoga visszajegyzésének tűrésére; kötelezte az I. és II. rendű alperest a II. rendű alperes javára feljegyzett tulajdonjog fenntartással történt eladás ténye tényfeljegyzés törlésének tűrésére. Felhívta a földhivatalt, hogy az ingatlan-nyilvántartásban azt követően végezze el a bíróság ítéletében meghatározott törléseket, illetve a felperes tulajdonjogának a visszajegyzését, miután a felperes az I. rendű alperes hozzá bejelentett, a visszafizetendő vételárra vonatkozó hitelezői igényét nyilvántartásba vette, és azonos összegben visszaigazolta, vagy arról tájékoztatja a földhivatalt, hogy az I. rendű alperes a perbeli hitelezői igényét a részére nyitva álló határidőben nem jelentette be. Kötelezte az I. rendű alperest, hogy a felperes tulajdonjogának visszajegyzését követő 15 napon belül adja a felperes birtokába a perbeli ingatlan 2269/32171 tulajdoni hányadát. Kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg az államnak e határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül 1.500.000 forint illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számla javára. Kötelezte az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 3.124.835 forint perköltséget.

[2] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában az alábbi - az I. rendű alperes fellebbezésének és a felperes fellebbezési ellenkérelmének tükrében - jelentőséggel bíró tényeket állapította meg.

[3] A felperes elleni felszámolási eljárás megindítására irányuló kérelem benyújtásának időpontja 2021. január 12., a felszámolás kezdő időpontja pedig 2021. június 9. napja.

[4] A felperes és az I. rendű alperes 2020. november 6. napján ingatlan adásvételi szerződést kötöttek. A felperes eladta, hogy az I. rendű alperesnek a hivatal1 cím6 helyrajzi

szám alatti, „kivett ipartelep” megnevezésű 32171 m² alapterületű ingatlannak a felperes tulajdonát képező 2269/32171 hányadát. A szerződés 7. pontjában a vételárát 49.210.000 forintban állapították meg, amelyből 8.210.000 forintot foglalónak minősítettek. Rögzítették továbbá, hogy az I. rendű alperesnek a felperessel szemben a felek közötti jogviszonyból eredően 41.000.000 forint lejárt követelése áll fenn, amely követelést a vételárba beszámítják; a beszámításra tekintettel a vételárból 41.000.000 forintot beszámítással teljesítettnek tekintenek. A vevő a fennmaradó 10.750.000 forintot a 4. pont szerinti hatályába léptető feltétel bekövetkezésének feltételével, de legkésőbb a szerződés megkötését követő 60 napon kezdeményezett banki utalással köteles megfizetni.

[5] A felperes tulajdonjogát az ingatlan-nyilvántartásból 2020. november 19. napján törölték, és azzal egyidejűleg az I. rendű alperes tulajdonjogát adásvétel jogcímén az ingatlan 2269/32171 tulajdoni hányadára bejegyezték.

[6] Az I. és a II. rendű alperes 2022. május 13. napján adásvételi szerződést kötött a hivatal1 című helyrajzi szám alatt nyilvántartott, a valóságban cím5 szám alatt található 3 hektár, 2171 m² alapterületű, „kivett ipartelep” megnevezésű belterületi ingatlan (a továbbiakban: a perbeli ingatlan) 2269/32171 tulajdoni illetőségére. Az I. rendű alperes a II. rendű alperesnek az ingatlan tulajdoni hányadot 83.000.000 forint összegű vételárért eladta.

[7] A felperes módosított keresetében azt kérte, hogy a bíróság kötelezze az I. rendű alperest, hogy a perbeli ingatlan I. rendű alperes által birtokolt 2269/32171 tulajdoni hányadát, 15 napon belül adja felperes birtokába; keresse meg a hivatal1 hogy a perbeli ingatlan 2269/32171 tulajdoni hányadára az I. rendű alperes javára bejegyzett tulajdonjogot az ingatlan-nyilvántartásból törölje, és a felperes tulajdonjogát az eredeti ranghelyre jegyezze vissza; kötelezze továbbá a teljes perköltség megfizetésére, ezen belül a pertárgy értékének 10%-ával egyező mértékű ügyvédi munkadíj megfizetésére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1), 3. § (4) és a 4/A. § (1) bekezdés első mondata szerint.

[8] A felperes a II. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetében kérte a bíróságot, hogy keresse meg a hivatal1 hogy a perbeli ingatlan 2269/32171 tulajdoni hányadára a II. rendű alperes javára feljegyzett tulajdonjog fenntartással történt eladás tényét törölje; kérte továbbá az I. és a II. rendű alperes kötelezését a tulajdonjog fenntartással történt eladás tényére vonatkozó feljegyzés törlésének, továbbá a felperes fentiek szerinti tulajdonjoga visszajegyzésének tűrésére.

[9] A felperes kereseti kérelme jogalapjaként az I. rendű alperessel szemben a csodeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 40. § (1) bekezdés a), b) és c) pontját, 40. § (1a) bekezdését, 40. § (3) bekezdését, 4. § (1) bekezdését, 27. § (1) bekezdését; az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (Inyvtv.) 62. § (1) bekezdés ab) pontját, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 5:9. § (1), 5:13. § (1) és (2) bekezdését jelölte meg. Kérte, hogy a bíróság az általa megjelölt jogalapok közül elsőként a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontja, majd b) pontja, végül a) pontja alapján megállapítható érvénytelenséget vizsgálja.

[10] A felperes a II. rendű alperessel szemben az Inyvtv. 62. § (1) bekezdés ab) pontjára, a Cstv. 40. § (1a) bekezdésére és a Ptk. 5:187. §-ára, valamint a 3/2010. (XII. 6.) PK vélemény 1., 2. és 4. pontjára hivatkozott.

[11] Az I. rendű alperes a felperes keresetének elutasítását és perköltségben történő marasztalását kérte, a jogi képviselő díját a csatolt költségjegyzék alapján 5.470.400 forint + áfa összegben kérte megállapítani a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pontja és a 4/A. § (1) bekezdése alapján.

[12] A II. rendű alperes a perben érdemi nyilatkozatot nem tett.

[13] Az elsőfokú bíróság a felperes elsődleges - a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontjára alapított - kereseti kérelmét alaposnak találta, s az eredeti állapot helyreállítása körében a fentebb ismertetett ítéleti döntést hozta.

[14] Az elsőfokú bíróság a perköltség megfizetésére a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a peresztes I. rendű alperest kötelezte. A felperesnek a II. rendű alperessel szemben perköltség iránti igénye nem volt. Perköltségként egyrészt - mivel a felperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. § (1) bekezdés i) pontja alapján tárgyi illetékfeljegyzési jog illette meg -, a feljegyzett 1.500.000 forint illetéket állapította meg, amelyet a peresztes I. rendű alperes az állam javára tartozik megfizetni.

[15] A felperesi jogi képviselő díját a 109.408.000 forintos pertárgy érték alapján állapította meg a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1)-(2) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján.

[16] A felperes jogi képviselőjének díját a rendelkező részben meghatározott mértékre mérsékelte, figyelemmel az általa elvégzett tevékenységre, a benyújtott 17 oldalas keresetlevélre, 9 oldalas válasziratra, a csatolt mellékletek számára, továbbá arra, hogy két tárgyalási határnapon megjelent.

[17] Az elsőfokú bíróság ítéletének a felperes javára megítélt perköltségre vonatkozó rendelkezését az I. rendű alperes támadta fellebbezéssel, amelyben annak megváltoztatását kérte oly módon, hogy a másodfokú bíróság „a felperes javára megítélt 3.124.835,- Ft perköltséget legfeljebb” 1.676.300 forintra mérsékelje; kötelezze továbbá a felperest a fellebbezési eljárással felmerült költségeinek megfizetésére a mellékelt költségjegyzék szerint, azaz 72.427 forint + áfa ügyvédi munkadíj és 115.883 forint fellebbezési illeték megfizetésére.

[18] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megalapozatlanul állapította meg a felperes javára 3.124.835 forint perköltséget 109.408.000 forintos perérték alapján, ugyanis a per tárgyának értéke a perben nem 109.408.000, hanem csak 49.210.000 forint volt [Pp. 21. § (1) és (2) bekezdése], mert a támadott adásvételi szerződésben kikötött vételár összege 49.210.000 forint volt [Pp. 22. § (2)-(3) bekezdés].

[19] Azt állította: „a per tárgyának értékét vitássá tette és a per során kifejtette, hogy milyen indokok és szempontok alapján alaptalan a felperes által megjelölt 109.408.000 Ft-os ingatlan érték, ezáltal a perérték is”. Az elsőfokú bíróság ennek ellenére elmulasztotta megállapítani a perértéket, erről az ítéletben nincs rendelkezés. Ez a körülmény ugyanakkor a másodfokú eljárásban orvosolható, emiatt az ítélet hatályon kívül helyezésének szükségessége nem áll fenn. A vételár összegére tekintettel álláspontja szerint a per tárgyának érték 49.210.000 forint volt, ezáltal a felperesnek járó munkadíj összegét ezen perérték alapján kellett volna megítélni.

[20] Úgy vélte, a felperes a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. §-ára alapított munkadíjának összegét az elsőfokú bíróság a felperes javára megítélt perköltség (munkadíj) hivatkozott IM rendelet 3. § (6) bekezdésében foglalt mérlegelés megsértésével állapította meg. A felperes általi 17 oldalas keresetlevél, a 9 oldalas válaszirat, valamint a két tárgyalási határnapon való megjelenés önmagában nem alapozza meg a több, mint 3 millió forintos perköltséget, mert a tárgyalások egészen rövid ideig tartottak. Nem vitatta, hogy a

keresetlevél és a válaszirat megszerkesztése alapján a felperes jogosult munkadíjra, azonban annak, az elsőfokú bíróság által megállapított mértéke jelentősen eltúlzott, így nemcsak a felperes által felszámított költséghez képest, hanem az elsőfokú bíróság által megállapított költséghez képest is mérséklésnek van helye.

[21] Álláspontja szerint a felperes által végzett munka alapján járó perköltség - különös tekintettel az eljárás viszonylag gyors befejezésére is - legfeljebb 1.676.300 forintban lehet indokolt. Megjegyezte, hogy számítása a 49.210.000 forintos pertárgy értéken, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának rendelkezésein alapul.

[22] A felperes csatlakozó fellebbezést és fellebbezési ellenkérelmet terjesztett elő.

[23] Csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel támadott rendelkezésének megváltoztatását kérte oly módon, hogy „a felperes jogi képviselő részére az elsőfokú eljárás során kifejtett munkáért járó munkadíjat a megbízási szerződéssel igazolt és költségjegyzéken felszámított” 10.940.800 forint + áfa összegben állapítsa meg. Kérte továbbá az I. rendű alperes kötelezését a másodfokú eljárásban felmerült költsége viselésére azzal, hogy az ügyvédi munkadíjat az ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. §-a alapján, mérlegeléssel állapítsa meg, arra figyelemmel, hogy a jogi képviselő áfa fizetésére köteles.

[24] Előadta: a felperes az elsőfokú eljárás során perköltség igénye körében a felperesi jogi képviselő részére járó ügyvédi munkadíj összegét a pertárgy érték 10%-a + áfa összegben kérte meghatározni. A felperes és a felperesi jogi képviselő között létrejött megbízási szerződésben a felek rögzítették, hogy felek az előzetes egyeztetésük alapján a peres eljárást megelőzően lefolytatott egyeztetésre, levelezésre is figyelemmel állapították meg a munkadíjat, amely magában foglalja a megbízott készkiadásait, átalány jelleggel.

[25] Az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásában röviden előadta, hogy a bíróság a felperesi jogi képviselő díját a rendelkező részben foglalt mértékre mérsékelte, e körben figyelemmel volt a felperesi jogi képviselő által elvégzett tevékenységre, az általa benyújtott 17 oldalas keresetlevélre, 9 oldalas válasziratra, a csatolt mellékletek számára, továbbá arra, hogy a felperesi jogi képviselő két tárgyalási határnapon megjelent. Úgy vélte azonban, hogy az elsőfokú bíróság az ügyvédi munkadíj mértékét megalapozatlanul és különösen indokolatlan mértékben csökkentette.

[26] Kiemelte, hogy a felperes által megjelölt 109.408.000 forint pertárgy értékre tekintettel a felperes által a jogi képviselője részére járó ügyvédi munkadíj felszámított összege 10.940.800 forint + áfa (13.894.816 forint) volt.

[27] A perköltség a félnél - a perben vagy azt megelőzően - a jog perbeli érvényesítésével okozati összefüggésben és szükségképpen felmerült minden költség, ideértve a bíróság előtt történő megjelenéssel szükségképpen felmerült keresetkiesést is (Pp. 80. §). A fél a perköltsége megtérítését annak felszámításával kérheti. A felszámítás során meg kell jelölni az igényelt költség összegét, a felmerülésének lényeges körülményeit, azt, hogy a perbe vitt mely jog érvényesítésével összefüggésben merült fel, és mindezeket a felszámítással egyidejűleg - szükség szerint - okirattal is igazolni kell. A bíróság által az eljárást befejező határozatban meghatározható költség az annak összegét szabályozó jogszabályi rendelkezésre utalással is felszámítható [Pp. 81. § (1)-(2) bekezdés]. Törvény eltérő rendelkezése hiányában a pernyertes fél perköltségét a pervesztes fél téríti meg [Pp. 83. § (1) bekezdés].

[28] Azt állította, az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyott bizonyos körülményeket, amelyek a felperesi perköltség-felszámítást kétséget kizáró módon

megalapozottá teszik. Ezek: a felperes jogi képviselőjének a keresetet rendkívül rövid határidőn belül kellett összeállítania és előterjesztenie, figyelemmel arra, hogy a felszámoló csak a perindítási határidő lejártát megelőző napon vette kézhez a keresettel támadott szerződést; a rendelkezésre álló, különösen rövid határidő ellenére a felperesi jogi képviselő a keresetet a Pp. szabályainak és elvárásainak megfelelően, a perkoncentráció elvére és a felekkel szemben támasztott eljárástámogatási követelményre figyelemmel úgy terjesztette elő, illetve az írásbeli perfelvételi szakban beadványait úgy szerkesztette meg, hogy a perfelvételi szak a második tárgyalási napon lezárható volt és a második tárgyalási napon ítélet volt hozható. Ezért tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a perköltség csökkentésével egyfelől a jelentős mértékű, sürgősséggel elvégzett jogi munkát figyelmen kívül hagyta, másfelől pedig a hatályos perjogi elveknek megfelelő, alapos előkészítéséből eredő gyors befejezést a felperes terhére értékelte, az eljárástámogatási kötelezettségét teljes mértékben teljesítő felperest „büntette” azzal, hogy a perköltségét éppen arra a körülményre (eljárás gyors befejezése) tekintettel csökkentette, amelynek előmozdítását az eljárási szabályok a felperestől elvárják.

[29] Arra is hivatkozott, hogy a hatályos Pp. által a perfelvételi szakban megkövetelt alapos írásbeli előkészítés miatt a felperesi jogi képviselő által elvégzett munka minőségét és nagyságát nem a megtartott tárgyalások száma minősíti. A keresetlevél és egyéb perfelvételi beadványok elkészítését és a tárgyalást minden esetben megelőzi egy elkészítő, felkészülési szakasz, amely jelen per esetében is alapos munkát igényelt és jelentős időt vett igénybe. A hatályos perrendtartás adta keretek között a megtartott tárgyalások száma éppen azért nem tükrözheti a felperesi jogi képviselő által kifejtett jogi munka mennyiségét és minőségét, mert az alapos, ténybelileg és jogilag is helytálló keresetlevél és perfelvételi iratok eredménye éppen a tárgyalások számának csökkenése, az eljárás - jogalkotó által is elvárt - gyors, akár első tárgyaláson történő lezárása.

[30] Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte a perköltség körében, hogy az adott perben speciális csődjogi és gazdasági jogi szaktudás volt szükséges, amellyel az ügyvédeknek csak egy szűkebb köre rendelkezik; már pusztán a speciális szakértelem is indokolta a megbízási szerződésben kikötött ügyvédi munkadíj mértékét.

[31] Álláspontja szerint a csökkentés mértéke még abban az esetben is eltúlzott és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdésébe ütköző, ha egyébként lett volna lehetőség az ügyvédi munkadíj valamilyen mértékű csökkentésére; az ítéletben megállapított nettó 2.460.500 forint + áfa munkadíj még a megbízási szerződés hiányában a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a alapján megállapítható ügyvédi munkadíjnál is alacsonyabb, az IM rendelet 3. § (2) bekezdés a)-c) pontjai alapján megállapítható munkadíj összege nettó 3.294.080 forint, bruttó 4.183.482 forint lenne.

[32] Fellebbezési ellenkérelmében a „perköltség mérséklésére irányuló alperesi fellebbezési kérelmet mellőzni” kérte.

[33] Az I. rendű alperes fellebbezése nem alapos, és alaptalan a felperes csatlakozó fellebbezése is.

[34] Az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabálysértés nélkül, a felperesnek járó perköltségösszegezését illetően kellően megindokolt ítéleti döntést hozott, indokaival az ítéltábla egyetértett.

[35] A fellebbezésben felhozottakkal összefüggésben az ítéltábla az alábbiakra mutat rá.

[36] Az ítéltábla az I. rendű alperes fellebbezésében a per tárgyának értékével kapcsolatban felhozott érvelését nem találta elfogadhatónak.

[37] A Pp. 21. § (1) értelmében a per tárgyának az értéke - a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - a keresettel érvényesített követelés vagy más jog értékével egyezik meg. E § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a követelés vagy más jog értéke szerződés létrejöttének, létre nem jöttének, hatályosságának, hatálytalanságának, érvényességének vagy érvénytelenségének a megállapítása iránti kereseti kérelem esetén a szerződésben kikötött szolgáltatásért járó ellenszolgáltatás értékével [a) pont], fedezetelvonó szerződés hatálytalanságának a megállapítása iránti kereseti kérelem esetén a követelés értékével, vagy ha az elvont fedezet értéke ennél kisebb, ez utóbbi értékkel [e) pont] egyezik meg. E körben figyelemmel kellett lenni arra is, hogy a felperes keresetét a Cstv. 40. § (1) bekezdésének c), b) és a) pontjára alapította. A Cstv. 40. § (1) bekezdésében meghatározott, az adós szerződésének vagy más jognyilatkozatának megtámadására alapot adó tényállások rendeltetése a hitelezői követelések kielégítésére fedezetet nyújtó felszámolási vagyonból elvont vagyonelemek visszajuttatása (azaz a fedezetelvonás megakadályozása), függetlenül attól, hogy a Cstv. 40. § (1a) bekezdése szerint a jogügyletek eredményes megtámadása esetén a Ptk. érvénytelen szerződésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

[38] A Pp. 22. § (2) bekezdése szerint a per tárgyának az értékét - annak egyidejű valószínűsítésével - a 21. § rendelkezéseinek megfelelően az igényérvényesítés időpontját alapul véve a felperes határozza meg. Ha a felperes által meghatározott érték a köztudomással vagy a bíróság hivatalos tudomásával ellenzök, egyébként valószínűtlen, vagy ha azt az alperes vitássá teszi, a per tárgyának az értékét a bíróság határozza meg [22. § (3) bekezdés].

[39] A peranyagból az ítéltábla azt állapította meg, hogy az I. rendű alperes kifejezett nyilatkozattal a pertárgy érték felperes általi megjelölését nem tette vitássá, csupán az okozott vagyonsökkenést illetően vitatta a perbeli ingatlan értékét. Ezt támasztja alá, hogy a pertárgy érték bírósági megállapításának elmaradása miatt eljárás szabálytalansága miatti kifogást [Pp. 156. §] nem terjesztett elő, továbbá, hogy az érdemi védekezéséhez csatolt költségjegyzék nyomtatványban [13/A/2] megjelölt, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ára alapított 5.470.400 forint + áfa munkadíj a 109.408.000 forintban megjelölt pertárgy érték 5%-a. A munkadíj összegének kiszámítása egyébként helytelen az említett IM rendelet 3. §-a alapján, ennek azonban nincs jelentősége.

[40] Az ítéltábla a felperes által megjelölt pertárgy érték valószínűsítettségét illetően figyelemmel volt arra a körülményre is, hogy az I. rendű alperes a vásárlást követő, viszonylag rövid idő elteltével a perbeli ingatlant 83.000.000 forintért adta el a II. rendű alperesnek. Mindezek alapján a felperes által megjelölt pertárgy értéket az igényérvényesítés időpontját alapul véve nem lehetett valószínűtlennek tekinteni.

[41] Az I. rendű alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a felperes a megjelölt IM rendelet 2. §-ára alapított ügyvédi munkadíjat a 3. § (6) bekezdésében foglalt mérlegelés megsértésével állapította meg. Az elsőfokú bíróság ugyanis egyrészt, a felperes által felszámított ügyvédi munkadíjat az IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján mérsékelte,

másrészt a kikötött ügyvédi munkadíj mérséklésére alapot adó körülményeket (a kikötött munkadíj és a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenység arányosságát) helyesen értékelte, figyelemmel a perköltség fogalmára is [Pp. 80. §].

[42] A csatlakozó fellebbezésben felhozott érvekkel összefüggésben az ítéltábla álláspontja az alábbi. Az ügyvédi megbízási díj ugyan szabad megállapodás tárgya [2017. évi LXXVIII. törvény 30. § (1) bekezdés], ez azonban - az ügyvéd és a megbízó közötti jogviszonyt érintő rendelkezés - nem jelenti azt, hogy a kikötött megbízási díj (munkadíj) minden további nélkül áthárítható a pervesztes félre. A perköltség fogalmába ugyanis csak a jog perbeli érvényesítésével okozati összefüggésben és szükségképpen felmerült költségek tartoznak, ezért a félnek az indokolt és szükséges mértéket meghaladó költségei nem háríthatók át a pervesztes ellenfélre, noha a fél a megbízási szerződés alapján a jogi képviselőjének a kikötött díjjal tartozik.

[43] A perköltség funkciója a nyertes fél (szükséges és okszerű) költségeinek megtérítése. Annak megítélése, hogy a szabad megállapodás tárgyát képező, ténylegesen felmerült ügyvédi munkadíj mértéke - az irányadó jogszabályi keretek között [32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdés] - mennyiben tekinthető a perköltség fogalma szempontjából szükségesnek, átháríthatónak, azaz mennyiben áll arányban az indokolt ügyvédi tevékenységgel, bírói mérlegelés kérdése. A szóban forgó rendelet 2. § (2) bekezdésében írt „ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenység” kifejezést a perköltség fogalmával [Pp. 80. §] és funkciójával összhangban kell értelmezni, azaz a megbízási szerződésen alapuló, ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenység kikötött ellenértéke (munkadíj) annyiban hárítható a pervesztes félre, amennyiben a jog perbeli érvényesítésével okozati összefüggésben és szükségképpen merült fel. Ezért a felszámított perköltségről való döntés keretében, az IM rendelet 2. § (1) bekezdése szerint felszámított ügyvédi munkadíj összegének a 2. § (2) bekezdésén alapuló mérséklése keretében a bíróságnak leginkább az alábbi tényezőkre kell figyelemmel lennie: a per tárgyának értéke, az adott jogvita bonyolultsága, a képviseleti munka szakmai nehézsége, színvonala, az előkészítő munka és a beadványok száma, terjedelme, valamint időigénye, az ügyvédi munkának a célszerű pervitelben, az ügy lényegretörő és észszerű időn belül történő elbírálásában való közrehatása, valamint a hasonló ügyekben kialakult, általában elfogadott ügyvédi munkadíj mértéke.

[44] Az adott perben alkalmazandó, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdésének a) pontja szerint az ügyvéd által képviselt fél ügyvédi költségként a fél és az ügyvéd között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött munkadíj, valamint a b) pont alapján, a fél által képviselője részére költségtérítésként megfizetett indokolt készkiadások együttes összegét számíthatja fel. A rendelet 2. §-ának (2) bekezdése szerint az (1) bekezdés alapján felszámított munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A bíróság döntését indokolni köteles.

[45] Az adott perben az elsőfokú bíróság a felperesnek járó perköltséget a munkadíjra vonatkozó megállapodás alapján kikötöthöz képest, mérsékelt összegben állapította meg.

[46] Az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az adott pertípus által megkívánt speciális jogismeretre, a konkrét jogvita bonyolultságára, a halmazott keresetekre, a képviselet szakmai nehézségére, az elkészített beadványok terjedelmére és tartalmára, szakmai színvonalára, s ezeknek a per gyors befejezésére való kihatására tekintettel helyesen állapította meg a felperesnek járó munkadíj összegét, arra is figyelemmel, hogy az az

esetleges költségeket is tartalmazza, illetve, hogy a keresetlevelet rövid határidő alatt kellett elkészíteni.

[47] A kifejtettek miatt az ítéltábla nem látta indokoltnak az ítélet fellebbezéssel támadott rendelkezésének megváltoztatását a csatlakozó fellebbezés alapján sem.

[48] A fentiek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[49] A fellebbezési eljárásban a vitássá tett követelés értéke a fellebbezés vonatkozásában (3.124.835 forint - 1.676.300 forint) 1.448.535 forint, a csatlakozó fellebbezést illetően (10.940.800 forint + áfa, azaz 13.894.816 forint - 3.124.835 forint) 10.769.981 forint.

[50] A másodfokú eljárásban az I. rendű alperes a fellebbezés, a felperes pedig a csatlakozó fellebbezés tekintetében teljes egészében vesztes lett, így a fellebbező fellebbezés folytán felmerült költsége az I. rendű alperes, a csatlakozó fellebbezést előterjesztő ezzel kapcsolatos költsége a felperes terhén marad [Pp. 83. § (5) bekezdés]. A felperes a fellebbezésre fellebbezési ellenkérelmet terjesztett elő, az I. rendű alperes sem a fellebbezési ellenkérelemre nem nyilatkozott, sem a csatlakozó fellebbezéssel szemben nem terjesztett elő ellenkérelmet. Ezért az I. rendű alperes köteles megfizetni a felperesnek a fellebbezési ellenkérelem benyújtása folytán felmerült másodfokú perköltségét [Pp. 82. §, 83. § (1) bekezdés]. A felperes jogszabályra hivatkozással [32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §] felszámított másodfokú perköltségének mértékét az ítéltábla a fellebbezési érték és a kifejtett tevékenység alapján 36.000 forint + áfa összegben határozta meg [32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pont, (5) bekezdés, 4/A. § (1) bekezdés].

[51] A fellebbező I. rendű alperes a 115.883 forint fellebbezési illetéket megfizette. A feleket megillető tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán a felperes csatlakozó fellebbezésének feljegyzett illeték összege 430.799 forint.

[52] A bíróságnak a befejező határozatban rendelkeznie kellett a csatlakozó fellebbezés feljegyzett eljárási illetékének viseléséről [Itv. 46. § (1), Pp. 101. § (1) bekezdés]. Az ítéltábla ezért a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján kötelezte a csatlakozó fellebbezést eredménytelenül előterjesztő felperest a csatlakozó fellebbezési illeték államnak történő megfizetésére. A megfizetés módjára vonatkozó rendelkezés a 2023. január 1. napján hatályba lépett, a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által megelőlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet módosításáról szóló 26/2022. (XII. 6.) IM rendeletben szereplő [Itv. 78. § (4) bekezdés, 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés] előírásokon alapul. Az állami adó- és vámhatóság illetékbevételei számlájának száma: 10032000-01070044-09060018. Az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Budapest, 2024. június 5.

Dr. Vuleta Csaba s.k.
a tanács elnöke
előadó bíró

Dr. Mizerák Judit s.k.
bíró

Dr. Rápolti Barbara s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül:
(Varga Beatrix)